

Kâr Payı Dağıtım Sınırlamaları Karşısında YK Üyeleri Neler Yapabilir?

Yazarlar: Av.M. Tarık Gülerüz // Av. Barış Ülker

Şirketler tarafından pay sahiplerine nakit akışı sağlamanın yollarından olan kâr payı dağıtımı, pay sahipliğinden doğan başlıca haklardan biri olmanın yanı sıra anayasal mülkiyet hakkının bir parçası olarak şirket ile pay sahipleri arasında kurulan güçlü ilişkiyi temsil eder. Gerçekten de mevcut ekonomik düzenin can damarı olan sermaye şirketlerinin amacı kâr elde etmek ve elde edilen kârı pay sahiplerine dağıtmaktan ibarettir. Nitekim bu hususun kanuni çerçevesini oluşturan Türk Ticaret Kanunu ["TTK"] da kâr payı dağıtımına ilişkin birçok düzenleme içermektedir.

İş ve finans dünyasındaki önemine rağmen kâr payı dağıtımı da pek çok diğer hukuki kurum gibi Covid-19 pandemiden payına düşeni almıştır. Ülkemizde de pandeminin şirketler üzerinde yarattığı tahribat gerekçe gösterilerek, sermaye şirketlerinin sermayelerini koruma amacıyla kâr payı dağıtımı konusunda sınırlamalar getiren düzenlemeler yapılmıştır. Sınırlama ilk olarak Ticaret Bakanlığı'nın 31.03.2020 tarihli yazısına dikkat çekilerek 01.04.2020 tarihinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nce bütün odalara gönderilen bilgi notuyla kamuya duyurulmuştur. Akabinde 17.04.2020 tarihinde TTK'ya eklenen Geçici Madde 13 ile hukuk alanında geçerlilik kazanmış ve bunu 17.05.2020 tarihli "Geçici 13. Madde'nin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" izlemiştir.

17.04.2020 itibarıyla geçerli olan mevzu bahis düzenlemeye göre kâr payı dağıtım konusunda tek yetkili kurum olan sermaye şirketlerinin genel kurulları ["GK"] (i) 2019 yılı net dönem kârlarının %25'inden fazlasını dağıtım kararı; (ii) geçmiş dönem kârları ve serbest yedek akçeden kâr payı dağıtım kararı; (iii) yönetim kuruluna ["YK"] kâr payı avansı dağıtım hakkı tanınmasına dair karar alamayacak ve (iv) bu kararlardan birisi maddenin yürürlüğe girmesinden önce alınmış olsa dahi henüz kısmen veya tamamen yapılmamış olan ödemeler 30.12.2020'ye kadar ertelenecektir.

Bu düzenleme öncesinde ise, GK bu hususta tam yetki sahibi olup diğer hukuki şartlar yerine getirildiği sürece geçmiş dönem kârlarının %5 ile %100'ü arasında -her ne kadar %5'lik alt sınır doktrinde tartışma konusu da olsa- kâr payı dağıtım kararı verebiliyordu.

Tahmin edilebileceği üzere bu değişiklikler, şirketin yönetimi ve temsili konusunda yetki sahibi olan YK üzerinde de büyük etki yaratmaktadır. Bu doğrultuda kâr payı dağıtım sınırlamalarının sonuçlarıyla yüz yüze olan şirket yönetim kurullarının izleyebileceği birkaç yol bulunmaktadır. Bu yollardan ilk akla geleni, mevcut bir çağrı yoksa 2020 yılı için olağan GK çağrısı yapılmayarak, her iki yılın olağan GK toplantılarının 2021 yılında birlikte yapılmasıdır. Zira kanunda da her yıl olağan genel kurul toplantısı yapılmasını düzenleyen zorunlu bir hüküm yoktur. Mevcut sınırlamalar 30.12.2020 tarihine kadar geçerli olduğundan, Kanun Koyucu yeni bir düzenleme yapmadığı sürece şirketler 31.12.2020 tarihinden itibaren olağan şartlarda olduğu gibi kâr payı dağıtımına ilişkin serbestçe karar verebilecektir.

Bir başka yaklaşım, YK tarafından 2020 yılı için olağan genel kurul çağrısı yapılması olabilir. Bu durumda iki farklı sonuç ortaya çıkabilecektir. GK gündeminin Geçici 13. Madde'ye uygun olması ve GK toplantısında da yine bu maddeye paralel karar alındığı takdirde herhangi bir sorun ortaya çıkmayacaktır, zira GK zaten bu konuda karar alma yetkisini haizdir. Ancak Geçici 13. Madde'ye uygun düzenlenen GK gündemine rağmen GK toplantısında aksi yönde bir karar alınırsa -örneğin 2019 yılı karının %50'sinin dağıtılması kararı- bu karar hukuka aykırı olarak alınmış sayılması gündeme gelebilecektir.

YK üyeleri, görevlerini hassasiyetle sürdürmek ve şirketin menfaatlerini iyi niyet ve basiretli iş adamı ilkesi çerçevesinde gözetmekle yükümlüdür. Bu durumda, Geçici 13. Madde ile getirilen %25 kâr payı dağıtım sınırını aşan veya maddenin diğer hükümlerine aykırı olarak verilen herhangi bir GK kararına karşı iptal davası açılması ihtimali, YK üyeleri tarafından göz önünde bulundurulmalıdır. Yine belirtmek gerekir ki, GK'da %25'i aşan kâr payı dağıtım kararı verilse dahi YK tedbirli bir yönetici özeniyle davranmalı ve bu kararı uygulamayarak, %25 sınırının üstünde kalan kâr payı dağıtım ödemelerini yapmamalıdır. Aksi takdirde her YK üyesinin kaçınmak isteyeceği bir sonuç meydana gelecek ve YK aleyhine sorumluluk davası açılacaktır.

Özetle, Türk şirketlerine getirilen kâr payı dağıtımına ilişkin sınırlamalar karşısında YK tarafından alınabilecek belli başlı önlemler mevcuttur. Her bir şirketin öznel koşulları ve iç dengeleri dikkate alınarak, iyi niyet kuralı ve basiretli iş adamı ilkesi

çerçevesinde durum YK üyeleri tarafından hassasiyetle değerlendirilmeli, şirketin menfaatlerine en uygun yol tercih edilmelidir.

Bu içerik yalnızca bilgi verme amaçlı olup hiçbir surette hukuki tavsiye niteliği taşımamaktadır.
Fikri mülkiyet hakları Güteryüz & Partners Avukatlık Bürosu'na ait olan bu içeriğin yazılı izin alınmaksızın çoğaltılması, kopyalanması ve kullanılması yasaktır.

This content is solely produced for informative reasons and do not constitute legal opinion or advice under any circumstances. Güteryüz & Partners Attorneys at Law is the sole owner of the intellectual property rights of this content and shall not be reproduced, copied, or used without written consent of Güteryüz & Partners Attorneys at Law.